

Papež govoril kongresu - Liga prepovedala Italiji vojno

Papež po radio pozdravil kongres in podelil udeležencem svoj blagoslov. — Vse policijske rezerve Clevelanda bile potrebne, da so urejevale promet zadnji dan. — Velikostna polnočna maša. — "Živa monštranca".

Cleveland, O. — Bajno sijajni in uspešni potek evharističnega kongresa je dosegel svoj višek v četrtek popoldne, ko so imeli navzoči romarji priliko slišati glas in besedo svojega najvišjega cerkvenega poglavarja, papeža iz Rima, kateri je sporočil kongresu svoj pozdrav po radio in obenem navzočim podelil svoj papeški blagoslov. To zadnji govor papeža Pija se je pričel ob 4:30 popoldne in se je oddajal na nekaterih postajah širom cele Amerike.

Celotni potek zadnjega dneva kongresa je bilo nekaj izrednega in ne pričakovane. Slovesnosti so se udeležile tolike množice ljudstva, da je njih dohod in odhod s Stadiuma po okoliških delih mesta ukinil ves promet. Dasi je bila policija pripravljena na ogromno udeležbo, vendar je je navál, do katerega je prišlo za ta dan, spravi v zadregu. Vse prometne linije, železnice, busi, cestne kare in privatni avtomobili so sipali v itak že prenapolnjeno mesto nove trume ljudstva in na cesto so bile poklicane vse policijske rezerve, da so vsaj za silo urejevale valovanje množic. Kaka gneča je nastala v okolici Stadiuma, si lahko predstavljamo, ako pomislimo, da med tem, ko so nove množice vrele v prostor, so drugi odhajali iz njega od polnočne maše, pri kateri je bila udeležba do 150.000 oseb.

Ta polnočna maša bo gotovo ostala vsem udeležencem v nepozabnem spominu. Nepopisni bili prizori, ko so se v ogromnem stadiju ugasnile vse luči, na kar so udeleženci prižgali vsak svojo svečko. Predstavljajmo si, ako moremo, morje, obstoječe iz desetih in desettisočih plapolajočih lučk! Obhajilo je prejele pri tej maši toliko ljudstva, da je bilo 50 duhovnikov na delu pri podeljevanju zakramenta. Ob zaključku kongresa, v četrtek popoldne, so imeli udeleženci priliko videti še eno izrednost, namreč takozvano "živo monštranco." Do 20.000 oseb v posebnih uniformah se je sestavilo v krasno skupino, predstavljajočo monštranco, v katere sredi je bila sv. hostija.

MATI ZABARIKADIRALA HČER PRED ZDRAVNIKI
Perth Amboy, N.J. — Zdravnik dr. McCormick je bil poklican k neki 15 letni deklici od njene matere, Mrs. A. Kerston. Zdravnik je ugotovil, da je dekletu počilo slepo črevo in je šel poklicat ambulanco, da odpelje pacientko v bolnico. Ko pa se je vrnil, je našel vrata zaklenjena in skrbno zabarikadirana od notranje strani. Prišel je ambulanci voz in nato četa policistov, toda šele proti jutru so žensko pregovorili, da je odprla vrata in pustila hčer odpeti v bolnico.

PREDSEDNIK NA POTOVANJU

Predsednik določil, kaj spada med vojne potrebščine.

Washington, D. C. — Na podlagi zakona o nevtralnosti Amerike, ki ga je sprejel kongres, je predsednik pretekle sredo določil, kaj spada med vojne potrebščine in se zato ne sme izvažati. Blago je razdeljeno v šest skupin in obsega vso municijo in vse strelno orožje od samokresa do kanona, ter dalje vojaška vozila in tanke, vse vrste bojnih ladij in aeroplanov. Ta ukaz bo omogočil državnemu tajniku, da bo lahko licenciral ves izvoz orožja in vojnih potrebščin.

PETMILIJONSKI POŽAR V LONDONU

London, Anglija. — Več kot osem ur se je preteklo sredo borilo 300 ognjegascv s požarom, kateri je bil eden najbolj silovitih, ki jih to mesto pomni tekom zadnjih let. Povzročil je okrog pet milijonov dolarjev škode. Prišel se je požar v nekem skladišču, napolnjenem z gumijem, ki je nudi izvrstno netivo za ogenj, vsled česar je bilo tudi skrajno težavno, obvladati požar.

GOVORICE O POBUNI V ITALIJI

Pariz, Francija. — Po nekem londonskem listu je tukajšnje časopisje povzelo vesti, ki vedo povedati, da se pripravlja v Italiji upor proti Mussoliniju in njegovi akciji v Afriki. Med uporniki je tudi prestolonaslednik Umberto in dalje general Balbo, italijanski zračni junak. Istega mnenja je več drugih višjih italijanskih častnikov. Italijanski govorniki odločno zanikajo resničnost teh vesti.

HITLER IZPREMENIL TAKTIKO NAMRAM CERKVI

Berlin, Nemčija. — Hitlerjeva vlada je indirektno priznala, da ni bila uspešna v svojem poizkusu, spravi celotni protestantizem Nemčije pod eno samo cerkev, regulirano in nadzorovano od države. Iz ministerstva za cerkvene afere je izšlo poročilo, da bo tekom par dni vlada odstavila državnega škofa Müllerja in bo imenovala nov cerkveni direktorij, kateremu bo postavljen na čelo F. von Bodelschwingh, katerega so postavili pred dvema letoma izvolili za državnega škofa, a je vlada prisilila, da je rečeno signiral in prepustil mesto Müllerju. Nekateri protestantovski krogi vidijo v tem ukrepu le nov trik vlade. Pravijo, da hoče postaviti Bodelschwingha le zato na visoko mesto, da ga bo lahko osmešila in diskreditirala ter s tem uničila njegovo priljubljenost.

PREPOVED IZVOZA

Na potu proti zapadu bo imeli štiri govore.

Washington, D. C. — V četrtek zvečer se je odpravil predsednik Roosevelt na svoje nameravno potovanje proti zapadu. Kakor se je objavilo, namerava imeti med potjo štiri govore. Prvi bo v Fremont, Nebr., v soboto popoldne, ki bo kratek in bo namenjen predvsem farmarjem v osrednjem zapadu. Drugi govor bo imel v ponedeljek pri "Hoover dam," tretjega v torek v Los Angelesu in četrta bo v sredo v San Diego, Cal., kjer si bo predsednik ogledal mednarodno razstavo. Povrtek proti vzhodu bo predsednik napravil s parnikom skozi Panama preliv.

SMRTNA KOSA

Chicago, Ill. — Preteklo sredo je preminula naša prekmurska rojakinja Mrs. Mary Vračič, 5209 Fletcher St., stara 48 let. Vzrok smrti je bila srčna bolezen. Pogreb se vrši to soboto iz kapele pogrebnega zavoda Suerth, 2042 W. Cermak Rd., kjer truplo leži, s sv. mašo v cerkvi sv. Stefana ob 9. uri popoldne. Ranjaka je bila članica društva sv. Ane, 171, KSKJ. Rojena je bila v fari Čerenšovec. Zapušča žalujočega soproga, enega sina in 5 hčera.

V petek jutraj pa je preminul rojak John Prah, 1821 W. Cermak Rd., kateri zapušča enega sina in dve hčeri. Star je bil okrog 74 let. — Sožalje žalujočim, pokojnima večni pokoj!

HOOVER NE BO KANDIDIRAL

Washington, D. C. — Ekskuzivni odbor republikanske stranke, ki je sklical semkaj zborovanje strankinih voditeljev, je v sredo prejel poročilo, da bivši predsednik Hoover ne bo kandidiral pri predsedniških volitvah prihodnje leto. Poročali so to zastopniki bivšega predsednika, ki so dostavili, da je Hoover zainteresiran edino v tem, da se izbere tak mož, ki se bo bojeval proti New Dealu.

POZOR! PREMENBA ČASA!

Prebivalstvo Chicago in vseh okoliških mest, v katerih je bil spomlad uveden takozvani poletni čas, se opozarja, da se to nedeljo zjutraj ta čenaha in bo zopet prišel v veljavo navadni standard čas. Uradno se bo premenba izvršila v nedeljo zjutraj ob 2. uri, ko se bodo ure pomaknile za eno uro nazaj. Na ta način bomo imeli med soboto in nedeljo eno uro daljšo noč. Ponočniki bodo imeli eno uro več rajanja, dočim bodo porabili pametni ljudje to uro, da si nadomestijo spanje, ki jim je bilo prikrajšano ob pomladni premenbi časa.

KRIŽEM SVETA

— Moskva, Rusija. — Stanje ameriškega senatorja Le-wisa, ki leži tukaj bolan na pljučnici, se je pretekli četrtek znatno poslabšalo in je bolezen pričela vplivati na stec. Boje se najhujšega.

— Kaunas, Litvenija. — To nedeljo se bodo vršile volitve v ozemlju Memel (Klaipėda), zaradi katerega obstoja že večletni spor med to državo in Nemčijo. Boje se, da ne bodo nazijske čete s silo okupirale tega ozemlja, kar bi izzvalo resno mednarodno afero.

— Berlin, Nemčija. — Med zastopniki Nemčije, Poljske in Ogrske se vrši tajna konferenca v Varšavi za zvezo proti Rusiji. Vzemirjene so te države, ker se med Rusijo in Rumunijo sklepa zveza, po kateri bi Rumunija dovolila prehod sovjetskimi četam v slučaju vojne.

— Stockholm, Švedska. — Od italijanskih priprav za vojno imajo velike koristi tukajšnje tovarne. Zaposlene so namreč noč in dan, da izgotovijo izvoz v Italijo za to leto, ki se zdaj večji kakor celoletni v 1934.

SMRT ROJAKA

Strabane, Pa. — Tu je preminul rojak Joseph Potočar, star 53 let, doma iz Potočna vas pri Novem mestu. Preostali mu aše sožalje, pokojnemu pa večni mir.

Čitajte in širite list "Amerikanski Slovenec"!

ŽENSKKE POSTAJE BOJEVITE

Ženske so pozabile na idejo, da je njih prostor pri ognjišču in pri otrocih, ter skoraj v vseh strokah že tekmujejo z moškimi. Celu v vojaški službi hočejo dobiti enakopravnost. Tako vidimo na gornji sliki oddelke bojovnih žensk v Havani, Kuba, ki so se vojaško organizirale in ki jih ravno inšpicira neki višji častnik.

LIGA KONČNO ODLOČILA

Ako Italija pred 4. decembrom prične s sovražnostmi, s tem napove vojno vsem državam v Ligi narodov.

Ženeva, Švica. — Do 4. decembra je sigurno, da ne bo vojna izbruhnila med Italijo in Abesinijo, seveda, ako se bo Italija ozirala na to, kar ji je ukazala Liga narodov. In Ligi je ukazala — enako tudi Abesiniji — da mora ostati do omenjenega dne popolnoma mirna, kajti, ako bo med tem časom pričela kake sovražnosti, bo s tem avtomatično napovedala vojno vsem državam, včlanjenim v Ligo.

Po dolgem cincanju in obojestranskem razgovoru je svet Lige narodov v četrtek končno prišel do odločitve, da ne bo pustil Italiji, da bi neovirano zasledila Abesinijo. To odločitev je izrekla po členu 15, točka 4, Liginih pravil, ki določa, da v sporu med dvema državama ima svet Lige narodov izdelati poročilo o celotni zadevi in staviti priporočila za rešitev. Tri mesece je časa za rešitev in tekom teh treh mesecev ne sme nobena pri-zadeti država poseči po orožju. V sedanjem slučaju se je pričel ta čas računati s 4. septembrom, ko se je pričelo zasodanje Lige, in doba treh mesecev poteče s 4. dec.

Na dolgo in široko se zdaj ugiba, kaj bo storila Italija. Značilno je predvsem, da se je pred glasovanjem o omejenju odločitvi odstranila italijanska delegacija iz dvorane, in med glasovi torej italijanskega ni bilo, dočim so bile vse ostale države enoglasno za sklep. Celu Francija se je v tem slučaju obrnila proti Italiji. Kakor govore vesti, je dan preje sporočil francoski poslanik v Rimu francoskemu min. predsedniku Lavalu, da mu je Mussolini povedal, da je že določen dan, na katerega bo udaril na Abesinijo, ne glede, kaj bo rekla Liga. Ta vest je Lavalu baje tako vznemljila, da se je takoj odločil, da bo Mussolinija pustil in potegnil z Anglijo.

Iz Jugoslavije.

Velike proslave za kraljev rojstni dan — škof dr. Rožman blagoslovil zastavo Jadranske straže pred odhodom v Ameriko. — Huda nesreča revne družine na Štatenbergu. — Smrtna kosa in drugo iz starega kraja.

Velikostne manifestacije

Ljubljana, 6. sept. — Velike proslave so se vršile po vsej državi za rojstni dan kralja Petra II., zlasti se je pri teh praznovah postavila Ljubljana. Vsa javna in številna privatna poslopja so bila na predvečer slavnostno razsvetljena, posebno učinkovit je bil pogled na električno razsvetljen grad, ki se je sredi temne noči dvigal visoko nad mestom, kot skrivnostna snežnobela palača v oblakih. Na kongresnem trgu, kjer je na kraljev rojstni dan ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman blagoslovil novo zastavo Jadranske straže ob prisotnosti tisočev ljudstva, se je na predvečer tega dne v skrivnostnih električnih lučih svetil spomenik sv. Trojice. Na sam slavnostni dan je bila v stolnici pontifikalna sv. maša, katere so se udeležili poleg številnega ljudstva vse visoke duhovske, vojaške in uradniške osebnosti. Po končani pontifikalni sv. maši, se je pričela na Kongresnem trgu blagoslovitev zastave Jadranske straže. Kot uvod blagoslovitve je bila mogočna Jenkova molitev "Ti ki si ustvaril," katero so pevci zapeli ob spremljevanju godb. Zelo pomenljiv je bil govor škofa dr. Rožmana o pomenu blagoslovitve zastave Jadranske straže, ki ga pa tukaj radi odmerjenega prostora ne moremo objaviti. Slovesnost blagoslovitve zastave je zaključila pesem "Buči morje Adrijskano," naker se je vsa tisočglava množica razvrstila v slavnosten sprevod po mestu. Ljudstva je bilo najmanj 15.000.

S povorkami, obhodi, razsvetljavo in slovesno božjo službo so praznovali kraljev rojstni dan tudi po drugih mestih, kot v Mariboru, Celju, Novem mestu, Ptuj, Kranju, Skofji Loki, Št. Vidu, Viču, Cerknici in drugod.

Zvečer po končanih proslavah, se je ljubljanski škof dr. Rožman poslovil od bele Ljubljane. Številno ljubljansko občinstvo in mnogi odličniki in predstavniki ljudstva so ga sprejeli na kolodvor. Prisrčno se je knezškof razgovarjal z vsemi in jim izjavil, da gre z veseljem na pot v Ameriko med slovenske rojake, katerim nese pozdrave domovine. Najpriprčneje so bile gotovo zadnje poslovilne besede, katere sta spregovorila ravno pred odhodom vlaka škof dr. Rožman in pa nadškof dr. Jeglič.

Reševali so kozo, otrok je pa zgorel

Maribor, 7. sept. — O tragičnem dogodku poročajo iz Štatenberga, ki se je odigral na posestvu Ivane Ajdnikove, pri kateri živi njena sestra nico mrtev pod drevesom.

Marta Skledar, s tremi otroci, katere mož je zaposlen na žagi v Lokanji vasi. V četrtek, ko so se že vsi vlegli k počitku, je izbruhnil požar, ki je naenkrat objel slavnato streho. V zadnjem hipu so se zbudili in zbežali na prosto z otroci, katere sta ženska zanesli sosedu, nato se vrnile, da bi rešile kar se da rešiti. Mati otrok je skočila v mali hlev, da bi rešila kozo. Pri tem pa nihče ni opazil, da je stekel za materjo tudi njen tri-letni sinček Jožek, ki je mislil, da je šla mati v hišo ter jo je šel tja iskat. Komaj pa je fantek planil v sobo, se je vdrla streha in plameni so mu zaprli pot nazaj. Med tem časom je mati privezovala rešeno kozo v vinogradu ter šele čez nekaj časa pogrešila otroka. Vsa prestrašena je zdrvela k goreči hiši, za njo pa še sosedje, ki so razbili okna na hiši; skozi odprtine se jim je prožil strašen prizor. Plameni so švigali s stropa in od tal po celi sobi, v sredini pa se je stiskal otrok pod zibko ter obupno kričal na pomoč. Nihče se ni drznil planiti skozi plamene v sobo ter so skušali z drogov rešiti otroka. Bilo pa je vse zaman, ker se je v naslednjem trenutku vdrl strop ter je ogenj pokril malega siromaka. Dete je v hudih mukah živo zgorelo. Naslednjega jutra so izkopali iz pogorišča zgorelo truplo ter ga prenesli v mrtvašnico.

Smrtna kosa

V Mariboru je umrl Karl Reja, star 47 let. — Na Pobrežju v Mariboru je umrla Elizabeta Fašing, žena upokojenega železničarja stara 60 let. — Istotam je tudi umrl France Weber, vpokojeni poštni poduradnik in hišni posestnik star 66 let. Rojen je bil pri Sv. Rupertu v Slov. goricah. — V Trebnjem — Stari trg je umrla Uršula Piškur, roj. Vrtačnik, v Predosljah pri Kranj, pred 98 let.

Smrtna nesreča

V Št. Juriju ob Taboru se je smrtno ponesrečil delavec Anton Mulh, zaposlen pri industrijalcu Matiji Miklavžinu iz Preserij tik Braslovč. Mulha je podrlo drevo in ga tako poškodovalo, da je bil v nekaj trenutkih mrtev. Nesrečni Mulh je bil doma iz Št. Vida na Dolenjskem in zapušča ženo in štiri nepreskrbljene otroke.

Z drevesa je padel

V Ravnah je v svojem sadovnjaku obiral sadje 63 letni posestnik Ivan Hribnik. Ko je stopal po lestvi na drevo, se je lestev prevrnil, Hribnik pa posestvu Ivane Ajdnikove, pri kateri živi njena sestra nico mrtev pod drevesom.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.

Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevor po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiskal:

EDINOST PUBLISHING CO.

Naslov uredništva in uprave:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Telefon: CANAL 5544

Published by:

EDINOST PUBLISHING CO.

Address of publication office:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanada in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti dopolnjeni na uredništvo vsak dan in pol pred dnem, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisov se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

Demokracija

Demokracija je postala danes skoroda prava togotna Jerica-revica, ki slovi žalostna ob steni, ko nima plesalca. Ko so v vojski vabili Ameriko, da se pridruži alirancem, so potiskali v ospredje tudi demokracijo, in res je Amerika šla v borbo morda z najboljšim namenom, da reši demokracijo, "to make safe the world for democracy", kakor so izjavljali. Amerika gotovo ni bila hinavska. Ali so bili aliranci hinavski, ne vem, pač pa je šla po končani vojski ta demokracija nekam žabam pet, ali namenoma, namreč, da so bili namenoma zoper njo, ali le radi novih razmer, bi ne mogel soditi. Šla je ta demokracija.

Ampak malo zablisnilo je. Radi Abesinije je Angleška hudo pogledala Italijo. Ta sicer po Mussoliniju enako hudo zagotavlja, da se ne boji nikogar, ne hudiča ne briča, kakor pravi včasih kak primojduš, ampak saj poznate te — Lahe. Prebrisani pa so ti Lahi in stari makiabelisti. Baje je nekako Mussolinijev in fašistični mentor neki Gayda, in ta je zapisal nekaj, kar naj pomiri Angleže, enako morda tudi Francoze in sploh vse "velike", ako bi ti veliki le hoteli Italiji nagajati. Pravi ta Gayda, da bi bilo najbolje, ako bi "veliki", in med te se šteje seveda v pravi vrsti Italija, sploh vse "male" požrli, in naj bi potem pustili, da velika (?) Italija tokrat požre "malo" Abesinijo, drugi pa naj si izberejo kako drugo primerno "pečenko". To pomeni, naj bi sploh mali narodi nikoli ne prišli do kake — demokracije, samovlade, ker "vladali" bi jih pač veliki.

Ali ni to jasno povedano, da naj gre vsaj za male narode demokracija k vragu, veliki pa so itak bogovi sami zase. Krvaveli pa so mali veliko bolj, ko so jih znali potiskati med prve vrste, kjer je bilo najhujše.

V resnici je z malimi izjemami ostala demokracija le v Ameriki, vsaj kakršna je, in ni ravno najslabša. Za to je šla Amerika v borbo, in edinole Amerika je ostala dosledna.

Sedem let moraš na enem kraju ostati, ako hočeš ljudi prav spoznati. — Slomšek.

Kadar pravimo, da ima kdo več denarja, kakor razuma, s tem se nečemo reči, da je bogat.

Čim bolj si razsoden, tem manj sovražiš, a, če si razsoden, ne moreš tudi mnogo ljudi ljubiti, nego le mnogo odpuščati.

Človek je dobrodušno bitje, dokler ni lačen.

Prava žrtev je, če ne ve za njo nihče razen tistega, ki se žrtvuje.

COUNCILMAN KENNICK IN KULTURNI VRT

Cleveland, O.

Cenjeni g. urednik: — Prosim objavite naslednje vrstice o vašem naročniku mestnem councilmanu Wm. J. Kennicku, da je slednji zahteval od mestne uprave, da so pred slavnostjo, ki se je vršila o priliki odkritja spomenika škofa Baraga ter sprejema prevz. ljubljanskega nadškofa Rožmana, počistili vse ulice in vso okolico v tem delu mesta za slavnostne dneve, kar so tudi takoj storili. Vseled tega je bila parada toliko bolj sijajna, ker je bilo vse očisto.

no.

Mr. Kennick je tudi pomagal in sodeloval za Baragovo slavnost in pomagal Mr. Ant. Grdini nabirati darove in prispevke od St. Clairskih trgovcev in obrtnikov, v čigar namen sta zbrala nekaj nad \$80.00.

Mr. Kennick je tudi predlagal zakonodaji lansko leto predložiti, po kateri je mesto Cleveland določilo poseben kos zemljišča v Gordon Parku za Jugoslovanski Kulturni vrt.

Naj volilci v njegovem okrožju to upoštevajo in naj na volilni dan oddajo zanj svoje glasove!

Poročevalec.

O TEM IN ONEM IZ SOUTH CHICAGO

So. Chicago, Ill.

Konec je poletja, konec piknikov in raznih izletov v prosto naravo. Ker pa društva in ljudstvo potrebuje tudi v zimskem času razvedrila, se bomo zopet oklenili naših dvorov in se tam sestajali, prirejali seje, veselice in zabave te in one vrste. Kolikor mi je znano, se za enkrat obe-tajajo številni "bunco party". Tako je med drugimi sklenilo dr. Najsv. Imena, da priredi svoj bunco party v sredo 2. oktobra. Društveni člani prav prijazno vabijo vse rojake, da se tega partyja udeležijo v kolikor mogoče velikem številu. Prireditelj je med tednom, kar je za nas v naši naselbini, zlasti kar se tiče nas Slovencev, že skoraj nekaj nenavadnega. Če pa pomislimo, je to veliko bolj praktično, kot pa na nedeljo. Zato člani tudi upajo, da bo prišlo na party veliko rojakov in rojakinj, katerim je kaj do te zabave. Igrale se bodo tudi karte, če bo kdo hotel. Za najboljšo igralce so določene prav lepe in koristne nagrade, katerih bo vsak vesel, ki jih dobi. Naj torej nihče ne zamudi te ugodne prilike. Za želje in lačne bo tudi preskrbljeno. Torej nasvidenje v sredo 2. oktobra

(Dalje na 3. strani.)

Novinar

ZOPET VAS VABIMO NA PIKNIK

Bridgeville, Pa.

Zadnji cerkveni piknik bomo imeli pri cerkvi sv. Barbare v nedeljo 29. sept., na katerega ste prav priščno vabljeni rojaki in rojakinje od blizu in daleč, da se ga udeležite. Nič manj nas ne sme biti na tem pikniku, kot je lista na tistih črešnjah na župniškem vrtu. Garantiramo vam že vnaprej, da vam ne bo treba biti ne lačnim ne žejnim in tudi dolg čas vam ne bo, samo da imate s seboj v žepih čimveč tistih slik, na katerih je slika Georga Washingtona.

Kdor bo imel debele podplate, si jih bo lahko tudi izbrusil kolikor ga bo volja, da ga ne bodo težili na poti proti domu, ker imeli bomo zelo zapeljivo godbo. — Piknik se bo prične ob 2. uri popoldne in konča kadar ne bo več žemljic v košu in kadar ne bo to-čaj več imel na sebi belega predpasnika. — Na piknik vas prijazno vabi

Slovenska Micika.

JESENSKI KONCERT ADRIJE

Chicago, Ill.

Se par dni, pa se bo na šentšefanskem odru oglasilo osem slovenskih zborov, namreč:

1) Moški zbor "Lira", Waukegan; 2) Mešani zbor "Lira", Waukegan; 3) Mešani zbor "Slovan", Chicago; 4) Mešani zbor "Zarja", So. Chicago; (Dalje na 3. strani.)

26. PISMO O DOMOVINI

Piše: P. Aleksander

(Pripis uredništva: Ker se je več, g. p. Aleksander OFM., ki je nam pisal te velezanimiva "Pisma iz domovine" že povrnili te dni iz stare domovine in ker vsled počasnosti pošte smo iste šele pozno dobili in jih nismo mogli še vse objaviti ter obenem več, g. pater namerava še več pisati o domovini in njenih raznih krajih, bomo objavljali ta zanimiva pisma odslej naprej pod naslovom: "Pisma o domovini".)

Sušak, augusta.

Na poti v Zagreb in na morje sem si ogledal našo lepo Belokrajino. Belokranjcev imam ja veliko pri sv. Stefanu. Pa sem dejal, vsaj njihov rojstni kraj si bom ogledal, da mi ni mogoče obiskati njihovih dragih.

Kakor vsi kraji v Sloveniji nosi tudi belokranjska zemlja pečat pridnosti. Od Semicke pre-ko Černomelja tja do Metlike vidiš lepa polja. Ljudje se pridno obračajo po njivah in travnikih kakor skrbne čebelice. Zallbog leži tudi nad temi kraji težka skrb prihodnosti. Suša je izpila travnikom in njivam življenje. Že itak obuboženi belokranjski kmetski gleda z žalostnim srcem na razdejanje vremenskih nepravil. Mraz je uničil zgodnjo setev in sadeže, suša je vzela, kar je ostalo. Kljub vsej svoji pridnosti, bo moral ostati praznih rok in praznih kaš. Zadnje deževje, ki je bilo obilno, vlija sicer nekaj upanja. Ajda dobro kaže. Pozna kôruza in poljski pridečki, ki so bili pozneje nasajeni, bodo še rodili, toda požen je bil dež, poznen.

Prav lahko v teh krajih iz vlaka opaziš eno, kar so že premnogi povdarjali. Slovenija kaže lepše lice kakor sosedna Hrvaška. Slovenija s svojimi cerkvami na gričih, prijaznimi dolinami in romantičnim bregovjem. Prideš do Solle in Kulpe, kakor bi odrezal, puste pokrajine, nič cerkve na holmih, nobene romantične slike. Selezagreb ti nudi krassen pogled in veselje.

Mesto Zagreb se je še bolj razvilo v zadnjem desetletju. Bilo je že prej eno najlepših mest, če ne najlepše, vidi se mu pa, da v tekmi z drugimi mesti prav nič ne zaostaja. V Zagrebu se je v zadnjih dveh desetletjih naselilo mnogo Slovencev, ki se predvsem krog cerkve sv. Antona zbirajo. Minoriti jo imajo v oskrbi. Imajo pa tudi drugod po mestu svoja naselja. Bereš v ljubljanskem Slovincu ob časa do časa o njihovem delu in življenju.

Povedal bi ti še več, dragi bravec, o tej prelepi hrvaški prestolici, toda prostora ne bo, pa tudi časa ne. Bom menda prej sam doma kakor le-ta moja pisma. Ko bi ne bilo preklekanega morja med nama. Pa ti morje vsako pismo za petnajst dni postara. V Sušaku pišem to pismo. Obmorskem mestecu, ki je tik ob slavnem mestu Reka. Hotel sem

videti tudi jugoslovansko morje, zato sem se semkaj podal. Dalmacija je predaleč, pa tudi vročina je tam sedaj prestrašna. Kuhani in pečeni se pa lahko tudi v Chicagi. Ni, da bi moral hoditi zato preko morja. Ob enem sem se hotel prepričati, če je res, da so vsi obmorski kraji na jugoslovanski obali zapuščeni. Zadnje čase so namreč kar na ves glas vpili, kako strašni morski volkovi in psi se podijo tod po obali, da sploh ni varno se kopati ob teh obrežjih. Pa bo menda le res, kar pravijo, da vse te vesti o strahotnih ribah Italijani razširjajo, zato, da bi avstrijske in sosedne letoviščarje odstrašili. Res je, da se je enkrat morski volk pritepel za angleško ladjo in neko kopalko čez sredo pregriznil, toda mornarji sami so mi pravili, da o morskih volkovi ni govora. Enega takih volkov sedaj po Sloveniji razkazuje. Je ogromna pošast. Da bi jih pa kar mrgolelo v jugoslovanskih vodah, je pa izmišljotina in tudi letoviščarjev tod okrog ne manjka. Bil sem v Cerkljani, jugoslovanski Nizzi, bil sem v Selcih, v Silu, v Novem, starih mestih hrvaškega Primorja, povsod je polno tujih letoviščarjev, ki se brez skrbi v morju kopljejo in tudi v drobnih čolnicah po oceanu vozijo.

Sušak je ena najvažnejših luk Jugoslavije. Neizmerno veliko lesa privajažjo dan za dnem v to luko in odtod jo potem odvažajo naprej. Žalosten je pogled na ta hrvaški kras, ki je poln kamenja in poln kamenitih zaslon protiburji. Interesantnega ni na tej poti prav nič. In če bi ne bil užil nekaj morskega sonca, bi mi bilo žal, da sem šel na Sušak.

Tako sem pa tri dni kolovratil na mali jadrenici po morju od mesteca do mesteca in se pridno zavaroval s sončno energijo proti vsem prehladom, ki bodo prihodnjo zimo v Chicagi name pržali. Prvič sem tudi videl figovo drevo, na katerega sem sam zlezel in se najedel svežih fig — na svojo škodo... Videl sem prvič oljko, ki jo je naš rajni Simon Gregorič tako lepo opeval kot simbol človeškega življenja.

Pri Sušaku je romarski kraj Trsat, kamor prihaja vsako leto mnogo romarjev, med njimi tudi Slovenci. Do Marijine cerkvice moraš po premnogih stopnjicah. Komaj in komaj človek pripiha navzgor. Grem pa že ra-tisočkrat na naše ljube Brezje v Lemontu. Se človek ne zmuci toliko. Bogue, kako bi kaj naši Amerikanci hoteli romati na Brezje, če bi morali preko 400 stopnjic, kakor so na Trsatu.

V Reko nisem mogel, ker se nisem imel italijanskega potnega dovoljenja. Pa si tudi nisem nič želel, da bi jo videl. Kadar koli se spominim tistega laškega pesnika D'Annunzia, ki jo je pred leti branil, se mi zgabi Reka.

Eno pa moram reči: ceste so zelo lepe tod okrog in je tudi av-

tomobilski promet zelo živahen. Do Sušaka se vije železnica v strašno dolgi serpentin na vzodol, da prikrajšajo letoviščarjem v oddaljenih mestecih ob morju to-le dolgo dvournno pot, so pa usekali cesto čez vse kra-sovite hribe, kjer je sedaj redna avtomobilska pot na Plaz visoko balad Sušakom. Nekaj lepega je bila ta pot nazaj preko Bakra. Spodaj se je smehljalo adrijsko morje, mi smo pa počasi — počasi v avtomobilu pihali v strmine sušiskega gorovja. S svojim avtomobilom bi se že ne upal v to strmino. Še en incident ti naj opišem. Ob nekem ostrem obronku smo srečali voznika-kmeta, ki je vozil drva. Ali je zasopal ali kaj, ni se umaknil. Sotferjev spremljevalec pa kar z bičem švrl po njem. Vsi turisti so bili ogorčeni, povečini so bili sami Avstrijci in Nemci. Divja-štvo pa tako. Da bodo ja še bolj čudne pojme imel o balkanu. To sem večkrat opazil, da uslužben-ci raznih turistovskih podjetij niso nič bogve kaj prijazni ljudje. Skoraj bi tem podjetjem svetoval, naj lepo dajo svojim uslužbencem uniformo s številko, da bi človek te neprijazneže naznačil. Kakor imamo to v Ameriki. Tudi nad menoj se je nekoč konduktér ha železnici zadril: Kaj mislite, da vas bom "pedenal". Vsemogočnost železnicearsko sem užalil, ker sem šel v voz, ki ni imel luči, ko bi bil lahko šel v voz odpredaj. Je pač ameriška uslužnost že vse lepša. Ne zamerim mu ne. Saj bi bil res lahko šel v voz, ki je bil razsvetljen. Toda počemu potem toliko praznih vozov, bilo jih kar pet brez luči, samo trije so bili razsvetljeni?

Krona vse te poti je bil prizor na Karlovac. Tisti dan so imeli tam semenj. Ta semenj je tako silovito podoben razmeram, ki jih vidiš na Maxwell Street v Chicagu. Od vseh krajev so drveli prodajalci in če nisi posebno spreten, se jim ne moreš zmužniti. Najbolj zanimivi so mešetarji, ki se ti vsepovsod vsiljujejo in potem posebne denarce zahtevajo samo zato, ker so ti pokazali to ali ono lepo reč, ki je še ti kupil nisi. Vro upo pred Karlovcem in še potem eno uro so bili vagoni polni dičnega kmetiškega parfuma. Ta par-fum je bila mešanica sadnih vonjav, vonjav hlevov in starih ponošenih oblek.

Se to bi te morda zanimalo bravec: Noša je prav čudna tod okrog. Krog Karlovca pa doli do Sušaka in naprej nosijo moški obleko iz belega domačega platna, ženske pa povečini vse črne. Pravila mi je neka ženska, da so v črnem od onih časov, ko so umorili Zrinskega in Frankopana. Ta dva hrvaška plemenitasta imela vsenaokrog po teh kra-jih svoja posestva in v spomin nanju nosijo ženske črne obleke.

"Vsak naj spozna, da brez agitacije za katoliški list smo vsi zakopani v tihi, sramotni grob in naš mili narod ne bi došival prepotrebne bdrila."

ZLATO MESTO IN TARZAN

(17)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

"V nobenem slučaju ne smemo prekorati doline Cathne po dnevnu, ker dolina je silno močno zastražena od vojakov. Bili bi ubiti, ali pa prav gotovo vjeti in odpelani v sužnost," govori dalje Valthour Tarzanu. "Ponoči je pa spet silno nevarno, zaradi levov," pravi dalje "A kaj levi," odgovori na to Tarzan.

"Ta dolina, ki jo vidiš tukaj doli in naprej, kolikor daleč seže oko, se imenuje dolina levov," razlaga Valthour, "vendar je bolje, da poskusimo svojo srečo ponoči." "Kar se tiče mene," pravi Tarzan, "je pač popolnoma vseeno, kedaj gremo." — Med tem ko sta govorila, so temni oblaki objeli vrhove gora.

Vse je kazalo, da se bliža nevihta in tako začne Valthour: "Kimalu se bo stemnilo in mi lahko takoj začnemo potovati naprej." — Odpravila sta se na pot po ozki skalni soteski, ki je strmo držala navzdol proti Zlatemu mestu. Naporna je bila hoja in nevihta se je vedno bolj bližala. Jelo se je močno bliskati.

Ko sta Tarzan in Valthour prispela že v dolino, je nad njima v gorovju divjala silna nevihta. Črni oblaki so se pošastno podili naprej, iz njih so se svigali bliski in razsvetljevali temno okolico. Grom je odmeval od skalnatih pečin, da se je zemlja potresala in se majala v svojih tečajih.

DENARNE POŠILJATVE

odpravljamo redno po dnevnem kurzu v Jugoslavijo, Italijo, Nemško Avstrijo in vse druge dele sveta. Denar dobijo prejemniki točno in zanesljivo direktno na dom brez vsakega odbitka. Cene so podvržene spremembi kurza. Včeraš so bile naše cene:

Dinarji:	Za izplačila v dolarjih:
Za \$ 2.75 100 Din	Za \$ 5.00 pošljite \$ 5.75
Za \$ 5.15 200 Din	Za \$ 10.00 pošljite \$10.85
Za \$ 7.30 300 Din	Za \$15.00 pošljite \$16.00
Za \$ 9.70 400 Din	Za \$25.00 pošljite \$26.10
Za \$11.75 500 Din	Za \$40.00 pošljite \$41.25
Za \$23.50 1000 Din	Za \$50.00 pošljite \$51.50

Liro:
Za \$9.35 100 lir; za \$44.50 500 lir in za \$88.20 1000 lir

Vsa pisma in pošiljate naslovite na:

John Jerich

(V pisarni Amerikanskega Slovence)

1849 W. CERMAK RD., CHICAGO, ILL.

OD FARE SV. ŠTEFANA

Chicago, Ill.

Prihodnjo nedeljo, dne 29. sept., obhajamo redko slavnost v naši cerkvi; ta dan bo daroval prvo slovesno mašo v Ameriki in prvič v naši farni cerkvi, naš

PREČ. P. LEONARD E. BOGOLIN, O.F.M.

ki se bo prih. soboto po dveletnih študijah v Mariboru, Jugoslaviji, povrnil zopet med nas kot maziljenec Gospodov.

rojak Rev. Leonard Bogolin, O.F.M., kateri se prihodnjo soboto vrne iz Jugoslavije. Rev. Leonard je sin naše vrle, ugledne Bogolinove družine, zato se cela fara veseli tega dneva.

Vspored slavnosti: V soboto zvečer sprejem č. g. P. Leonard Bogolin pred cerkvijo. Pri sprejemu bo šolska godba zasvirla pozdravni komad; ker nam še dosedaj nima tančna ura prihoda ni znana, farani v bližini cerkvi, kateri želijo biti pri sprejemu navzoči, pridite pred cerkveni prostor, da boste slišali zvonove zvoniti. Farani, vsaj isti v bližini cerkve

razobesite zastave za ta naš velik farni praznik. V nedeljo: Sv. maše: ob 6. uri, 1/8. (7:30), 9. 3/4 na 10 (9:45), 1/11 (10:30) uri; slovesna sv. maša, katero bo daroval Rev. Leonard se vrši ob 1/12 (11:30) uri. Slavnosten govor pri tej slovesni maši bo imel preč. gosp. P. Hugo Bren, O.F.M.

Za slovesno mašo se razvije procesija iz šole 1/4 na 12 (11:45) in sicer: Ministranti s križem, šolski otroci, farna šolska godba, potem duhovščina. Katoliška društva se tem potem prosijo, da zastavonoše postavijo svoje bandere pred cerkvijo v spulir. Cerkev bo pred slovesno mašo ostala odprta; sprednji sedeži bodo rezervirani za domače in ožje sorodniške slavljence; ves ostali prostor bo pa faranom na razpolago do zadnjega kotička.

Takoj po sv. maši se vrši banket v šolski dvorani; vsi, kateri imate vstopnice za banket, pridite v dvorano takoj po maši, če še bo prostor, bomo skušali tudi takim ustreči, kateri še vstopnic nimajo. Pri banketu sodeluje pevsko društvo Adria in šolska godba; po banketu govori raznih govornikov.

Ob 5. uri popoldan slovesne večernice, pete litanije in blagoslov.

Farani, pomnite: prihodnjo nedeljo se prične stari čas (standard time), torej ne pozabite v soboto zvečer kazalec na vaših urah potisniti za eno uro nazaj.

Spovedovanje bo v soboto popoldan od 4. ure naprej, kdor želi spoved opraviti, naj pride, če le mogoče že popoldan.

To bi bil torej vsaj glavni vspeled za to našo slavnost.

Pripravimo se torej farani, da na lep način proslavimo ta naš redki dan v zgodovini naše fare.

Prizor na ulici v Minneapolis, Minn., ko so tam nedavno ob priliki stavke v neki tovarni izbruhnili cestni nemiri. Dve osebi sta bili v spopadih s policijo ubiti.

korenino peteršilja, paradižnik, ohrovt itd.

Kislo zelje s suhim mesom in krompirjem. Kozo dobro namaži z mastjo, nato naloži na dno en kos poleg drugega na ploščice narezanega in prevretega krompirja, na krompir dušenega (tenstanega) kislega zelja, na zelje par koščkovan kuhane prekaženega svinjskega mesa in potem spet enak eno na drugo, da je kozo polna in kolikor je pač treba za kosilo. Navrhu polij par žlic kisle smetane in daj za pol ure v pečico, da se speče.

Proti mravljam velja kot izvrstno sredstvo v prah zdrobljeni galun, katerega natrosiš povsod, kjer imajo živalce dohod v hišo, tudi po oknih. Čim pridejo živalce do galuna, se takoj obrnejo in se ne vrnejo zlepa.

Osveženje ovenelega cvetja. Kakor pravijo, je za osveženje cvetja priporočljiv naslednji recept: Položi stebelca ovenelih cvetlic do ene tretjine v vrelo vodo, pa pusti tako, dokler se voda ne ohladi. Medtem se bo cvetje popolnoma osvežilo. Končno odreži oparjene konce stebel in daj cvetje v hladno vodo. Torej poizkusite!

Za uničenje ščurkov. Zelo dobro sredstvo za uničenje ščurkov dobiš, ako zmešaš polovico pšenične moke in polovico mavca (gipsa) ter to mešanico potrosiš po tleh ali najboljše v luknje, kjer se nahaja zalega ščurkov. Vendar moraš paziti, da te mešanice ne zmočiš.

ZDRAVSTVO.

VSAK CENT ŠTEJE

Pise Dr. John L. Rice, zdravstveni komisar mesta New York.

Ko je mošnja družine več ali manj skrčena radi gospodarske krize, je dobra gospodinja prisiljena trošiti denar, ki ga ima, tako, da bo najboljše zaleglo. Dietetični strokovnjaki nudijo brezštevilne nasvete, da dokažejo, da se mošnje pripravljati zadostna hrana za par centov za vsako osebo v družini. Ali nekatera taka jela niso taka, da bi vzbujala tek in zato nimajo zmisla. Gospodinja, ki sama kuha, zna približno toliko kot vsi strokovnjaki.

Vsaka razuma in štedilna gospodinja zna, da meso, ki je bolj po ceni, ima ravno tadej ko hranilno vrednost kot dražje meso. Ona zna, da juhe, gulaš in sekano meso vsebuje obilo hranilnosti. Ona zna, da je primerno servirati prikuhe dvoje kuhanih zelenjav in so-

lato. Ona zna, da makaroni in sir malo stane, ali nudi ravno toliko hrane kot meso. Ona zna, da družina bi morala imeti ribo ali morsko hrano vsaj po enkrat na teden. Ona zna, da sadje in sadni sok je potreben za ravnotežno hrano in ona zna, kje je mogoče dobiti največ in najboljše za najmanj denarja.

Dasi skoraj vse gospodinjice znajo, da je mleko najboljša hrana, ki jo lahko dobimo, da la, kot je mleko; iz zdravstvenega vidika je mleko sploh najpomembnejša hrana. Več mleka, ki ga porabimo, boljše zdravje, da mleko vsebuje skoraj zdravje.

LETOŠNJE VOLITVE

V politični govorici je leto 1935, kot se pravi, "off year". Ker letos ni volitev za predsednika, ni za kongres in se nimajo odločiti na volišču nikakršna vprašanja vsenarodnega pomena.

Volitve, ki se bodo vršile dne 5. novembra, so vendarle velike važnosti: v mnogih državah se izvolijo državne legislature in v mnogih mestih bodo volitve za mestno upravo, izpolnijo se razni okrajni uradi, kakor tudi sodnijska mesta itd. Ker se te volitve vršijo leto dni pred prihodnjimi predsedniškimi volitvami, bodo politične stranke seveda skušale iz teh volitev presoditi splošno tendenco javnega mnenja.

V mnogih državah se lokalne volitve vršijo nalašč v letih, ko ni nikakršnih volitev vsenarodnega pomena. In to je prav, kajti vsenarodne volitve običajno postavljajo v ozadje volitve lokalnega pomena. Te pa so ravno toliko važnosti za dotično občino in je boljše, da volilci določijo o lokalnih vprašanjih brez vpliva širših problemov. Dejstvo je, da deset let v Washingtonu, marveč v državnih kapitolih, v okrajnih sedežih, v mestnih hišah in drugih središčih lokalne vlade.

Po ustavi Združenih držav se splošna vladna oblast deli med Unijo in posameznimi državami. Federalni vladi je dana oblast nad inozemskimi posli, vojsko in mornarico, novčarstvom, regulacijo bančnega sistema, pošto, imigracijo in naturalizacijo in raznimi drugimi posli, ki so splošno narodnega pomena. Ta oblast napravi kongres in predsednik, ki ga imenuje kongres. V splošnem narodnem življenju, ali delež na leto dni, v zadnjih štirih ali šestih mesecih v dotični "county" in v zadnjih 30 ali 60 dneh v istem volilnem okraju. Naturalizirani državljani more voliti le, ako je bil naturaliziran vsaj pred 90 dni. V državah California, Massachusetts, New Jersey, New York in nekaterih drugih se zahteva od novih volilcev, da morajo dokazati pismenost. V večjih mestih se zahteva, da se mora volilec registrirati v določenem kraju in dnevu. Ako se kdo ne registrira, ne more voliti.

Državne in lokalne volitve dajejo inteligentnemu volilcu priliko, da se nekaj nauči o problemih, s katerimi se mora baviti država in mesto ali občina. Razburjanja predsedniške volitve letos ne bo, ali volilci bodo imeli vendarle priliko odločevati o mnogih važnih vprašanjih. Čas potegovati se za dobro vladno je pred volitvami in ne po njih.

ZAHTEVA ZA PODALJŠANJE NADULIČNE ŽELEZNICE DO ZVERINJAKA V BROOKFIELDU

Berwyn, Ill. — Pred illinoisko trgovsko komisijo je prišla te dni s posebno peticojo zahteva skupina zastopnikov prebivalcev zapadnega predmestja Chicago iz Berwyna, Cicere in nekaterih drugih krajev ter izrazila željo, da naj se čimprej podaljša proga nadulične železnice do velikega okrajnega zverinjaka v Brookfieldu. Transportacijska zveza je namreč sedaj slaba in ljudje, ki nimajo svojih avtomobilov morajo hoditi več blokov peš do zverinjaka. Boljša zveza bi pomenila mnogo večjo udeležbo. Ker se ti kraji nahajajo v okolici, kjer ima mnogo naših slovenskih rojakov svoje lote (zemljiške parcele) bo, ako pride do uvedbe boljše transportacijske zveze, to gotovo dvignilo cene tamošnjemu zemljišču in ker bo boljše prevozna zveza si bo marsikaj tamkaj tudi omislil dom. Vse pride, je rekel Ribničan, samo počakati je treba.

LEWIS SE VEDNO V RESNEM STANJU

Moskva, Rusija. — Stanje ameriškega senatorja Lewisa iz Illinois, ki je pretekli teden zbolel na pljučnici, ko se je nahajal v Rusiji na obisku, je še vedno resno, kakor izjavljajo zdravniki. Opolnoči v torek so zdravniki izdali buletin, ki je znatno neugodnejši od tistega, ko so ga izdali tekom dneva. K sreči je vnetje še vedno omejeno samo na desno krilo pljuč.

KRÁVE "V ROZCAH"

Dalhart, Tex. — Ako bi imeli osem kráv nekega tukajšnjega farmerja kaj pevskega talenta, bi bile pretekli ponedeljek lahko zapele: "En storček al' pa dva..." Našli so jih namreč pijane in sicer tak močno, da so morali vsi njim polklicati živinozdravnika. Dognali so, da so se živali nekei njihvi nazirje koruznih storžev, in ugotovilo se je, da vsled posebnih vremenskih botevedeli kak namen in prilik večjo količino alkohola kakšen je dotični klub.

IZ SLOV. NASELBIN

(Nadaljevanje z 2. strani.)

5) Moški zbor "Prešeren," Chicago; 6) Mešani zbor "Lira," Chicago; 7) "Adria," mladinski odsek; 8) "Adria," odrasli odsek.

Vsi zbori imajo na programu prav lepe pesmi. "Adria" bo pela skoraj same narodne pesmi, posebej prirejene za to priliko.

Vse rojake iz Chicago in okolice vabimo na ta zanimivi koncert, ki se bo vršil v nedeljo 6. oktobra popoldne. Vstopnina 35c. — Vstopnice dobite pri pevcih "Adrie," ali pa v župnišču. — Zvečer veselica. — Igrala bo slovenska godba.

Ivan Rašić

KAKO JE NA FARMAH V IDAHO

Donnelly, Idaho.

Naročnina za list Amerikanski Slovenec mi je že potekla in tukaj vam pošiljam za obnovitev te. Rada bi poslala za celo leto, pa mi ni mogoče. Rada bi tudi bila poprej, pa zopet ni bilo mogoče. — Novica, ki jo bom poročala bo to, da se je pri nas oglasila štoklja in prinela malo hčerko, ki bo krščena na ime Grizelda-Ana. Mati in otrok so hvala Bogu zdravi.

Kar se tiče farm tukaj ni najboljše, zlasti ne letos, ko imamo veliko sušo, ker že od zgodnje spomladi ni bilo dežja. Čez poletje je pa bil večkrat mraz. Cena živini, zlasti prašičem, se je precej zvišala to leto, a stvari, ki jih moramo sami kupiti za domače potrebe, so še dražje. Tako stane na primer 40 funtov moke \$1.90, 10 funtov sladkorja pa \$0.75, itd. — To naj bo za enkrat dovolj. — Pozdrav.

B. B.

UREDNIKOVA POŠTA:

Vse dopisnike prosimo, naj vedno upoštevajo to, da je treba dopise in članke in sploh vse prispevke, ki se jih želi imeti objavljene v gotovi številki poslati pravočasno. Za sobotno številko mora biti vsa tvarina v uredništvo najkasneje do četrta popoldne vsakega teden. Dopisniki naj tudi vedno pomislijo, ako ni v tistem času kakega narodnega ali cerkvenega praznika vmes. List dan po prazniku ne izhaja. Zapomnite si dopisniki to in v takem slučaju pošljite svoje prispevke dan prej. Mi z objavo dopisov in naznanil prav radi pravočasno postrežemo, če iste ob pravem času dobimo. Prosimo upoštevajte to!

— A. S. Indianapolis, Ind.

Pišete kaj pomeni Jugoslovanski klub. Ime samo pomeni, da je tak klub jugoslovanski, torej za Jugoslovane. Kakšni namen pa ima, pa vam prika. Dognali so, da so se živali nekei njihvi nazirje koruznih storžev, in ugotovilo se je, da vsled posebnih vremenskih botevedeli kak namen in prilik večjo količino alkohola kakšen je dotični klub.

7 dni do Jugoslavije

preko Bremena na ekspresnih parnikih

BREMEN-EUROPA

Ekspresni vlak ob parniku v Bremerhaven zajamči pripravno potovanje do Ljubljane.

Ali potujete na znanih hitrih parnikih

DEUTSCHLAND HAMBURG NEW YORK ALBERT BALLIN

Božični izleti

NEW YORK	5. decembra
BREMEN	7. decembra
ALBERT BALLIN	12. decembra
EUROPA	15. decembra

Izborne železniške zveze iz Bremena ali Hamburga. Odplutja iz New Yorka

HAMBURG-AMERICAN LINE NORTH GERMAN LLOYD

130 W. RANDOLPH ST., CHICAGO, ILL.

Anton Grdina in Sinovi

POGREBNI ZAVOD IN TRGOVINA S POHISTVOM

Naše podjetje obstoji že nad 30 let v zadovoljstvo našega naroda. Poznajo ga prodajamo najboljše pohištvo za zelo zmernih cenah in po željah tudi na lahka odplačila našim ljudem. Pogrebni zavod je moderno opremljen z opravami, nad 5000 pogrebno smo opremlili v zadovoljstvo našim ljudem.

6019 St. Clair Ave., 1053 East 62nd Str. CLEVELAND, OHIO

Telefon: Henderson 2088

Deklica z odprtimi očmi

PIERRE L'ERMITTE

Prevod iz franco-
skega izvirnika

Noirmoutierski fantje so vam strašni, neverjetno predrzni, kadar so zaljubljeni!

Filbert je opazil, kako je teta vsa razburjena nekaj dopovedovala svoji nečakinji, ukazovala nemara, da ne sme pogledati na tisto stran... da ne sme videti njega. Otok je dovolj razsežen, da moreš po njem krožiti, ne da bi ti bilo treba srečati tega zaljubljenca! Zlasti če odhajaš na dolgo potovanje, imaš pravico do miru, imaš pravico, da se izogneš vsemu nevšečnemu.

Filbert je uganil.

Stal je nepremično v kotu nasproti vhodu v ladjo; videl je potniki previdno vstopiti po lesenih stopnicah. Izročili sta mornarjem svojo ročno prtljago, a na enem izmed kovčegov, ki so jima sledili, je utegnil razbrati:

Gospodična Rolanda You
pri gosp. Rogerju Maude,
ulica Charles-Nodier,
Paris-Montmartre.

Njegovo oko je nehoti prečitalo, požrlo ta naslov, ki se mu je ponudil v kopici kovčegov... Prečital je, ne da bi se zavedal tehtnega pomena... nenadoma mu je šinila kri v glavo.

Rolanda You? pri g. Rogerju Maude? Montmartre?... Saj to je vendar kolonija iz "Stare Rakovice"? Roger Maude? Saj to je tisti mladenič, ki ga je srečal v avgustu pred vrati "Zavetja"? Tisti, ki je prihajal ves mesec redno vsak dan po vodo na vrt, kakor da je tam doma... tisti, ki ga je bil zapazil v gozdu la Blanche, ko je pela Rolanda:

Mnogo sem jih pozabila,
tudi njega zapustila...

...Tisti, o katerem je dejala Rolanda, da je zelo prikupljiv?

Torej? Torej?

Omamljen od nenadnega, jasnega odkritja nepričakovane katastrofe, je Filbert zatisnil z rokama oči, kakor da se boji videti razdejanje svojih sanj, svojih prelepih sanj! Kar je bilo nemogoče, je postalo resnično. Prvi gizdalini, ki se je pojavil na otoku, je imel večjo moč nad srcem te ženske nego on, ki mu je z vso vsemno od nekdanj udvarjal.

"O moj Bog, kako ti boli!"

Ko se je Filbert spet upal pogledati, je videl mornarje, ki so končali poslednje priprave za odhod. Rolanda in njena teta sta sedeli na klopi ter mu kazali hrbet. Ladja se je odmaknila, okrenila, in Rolanda je bila obrnjena.

Je-li bil to samo pojav v njegovi razdraženi domisljiji, ali je bila resnica? Filbertu se je zdelo, da je slišal... prav zares slišal dva verza iz znane kitice:

O Magali, ma tant amado,
Mete la testo au fenestroun.

Slišal je, kakor da poje Rolanda po tihem, polglasno... da poje zanj...

Ladja se oddaljuje...

Filbert ji sledi z nepremičnim pogledom.

Ali je to spet privid? Zdi se mu, da vidi ročico v beli rokavici, ki se dviga proti nebu v pozdrav ljubljenemu otoku... in kdo ve?... morda tudi ljubljenu fantu.

Ubogi Filbert!

Ali si nor, da se ti zdijo možne tako ljubke in poetične stvari! Pogledaj dobro njo, ki ti je bila tvoja mala Rolanda... tvoja nevestica v Noirmoutieru, dobro jo pogledaj, kako ti odhaja izza fromentinskega ovinka. Pogledaj jo, kako odhaja, ubogljiva, od strani svoje oblastne tete, ki je sita svoje zmage... Pogledaj! kako se kruto varaš! toliko si ji v brigo kakor tam-le oblak, ki izginja na obzorju... Pogledaj, Filbert!

Stisni se vase, premagaj se, da ti ne poči srce.

Ko se je vračal Filbert po peščeni poti proti domu, je srečal svojo mater, ki je nadzirala v mlatilnici dekleta; povedel jo je v veliko izbo, ki je služila za jedilnico, objel jo je okoli vratu kakor dete:

"Mamica," je vzkliznil, "ko bi ti vedela, kako sem nesrečen!"

"Ubogi moj fant," je odgovorila mati in stisnila njegovo glavo v svoje razpokane dlani. "O, vedela sem! čitela sem na tvojem obrazu že dolgo, da trpiš. Toda zakaj si se zagledal tako visoko? Zakaj sanjaš o nedosegljivi zvezdi? Koliko je pridnih in preprostih deklet na otoku, ki bi bile ponosne, če bi se mogle omožiti s teboj, in imajo dosti večjo doto nego Rolanda You..."

"Mama, kadar ti solnce blešči v oči, ne vidiš ničesar drugega! Saj je nisem iskal, te male Rolande; ona me je prevzela polagoma, leto za letom. Nikoli nisva izpregovorila obvezne besede; zdelo se mi je popolnoma odveč."

"Ne veš, kako se ženska spreminja... presneto!"

"Kaj bo pa iz mene? Rolanda — za njo sem živel, za njo sem delal, za njo sem urejal domačijo. Zaradi nje sem usadil palmo eukaliptusa, oba senčnata bora — ljubila je toliko vielske bore — in vse lovore grme. Zaradi nje sem kupil v Lepinu te stare kamenite klopi, kajti nekega dne sem opazil, kako je take klopi občudovala na posestvu kolonela Chenota..."

...Zaradi nje sem hodil ob nedeljah k peti maši v Noirmoutier. Kako sem jo rad gledal v tisti cerkvi, kamor sem jo upal povesti nekega dne... In zdaj — konec! konec!"

"Morda pa ni!"

"Če bi to potovanje v Pariz nič ne pomenilo, bi ga gotovo ne skrivala pred menoj. Pomisli, da se glasi njen naslov — o gorostasno! — pri g. Rogerju Maude, ulica Charles-Nodier, Paris-Montmartre."

"Kdo je Roger Maude?"

"To je tisti Parižan iz "Stare Rakovice", ki je prihajal v hišo vsak večer pod pretvezo, da hodi po vodo; tisti, s katerim sem jo srečal v gozdu la Blanche... Torej nobenih iluzij... to je konec. Morda se bo tam zaročila — kdo ve? — morda celo poročila... Njena teta se me boji, zato se ji mudi, strašno mudi. Moje srce je vse ena rana, roke so mi zlomljene. Čemu naj delam? Čemu, čemu!"

Filbert hodi nemirno sem ter tja po izbi, od stene do stene.

Žalostna mati ga gleda.

"Nihče drug ti ne ostane, samo ljubi Bog."

(Dalje)

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Junaštvo

Vojska je danes vprašanje tehnike. Nikakor pa ni izločen človeški element. Po dva, tri dni je trajal topovski ogenj na fronti, potem je nastopil človek, napad infanterije. Topovi so bili tehnika, infanterijski napad človeški element. Štirje moji nečaki so bili na fronti v zadnji vojski. Kakor so opazili in pripovedovali, je bila tehnika brezhibna pri Lahih, pri napadu, ko je zadonelo "Avanti Savoia," so bili laški oficirji precej korajžni, moštvo pa je bilo pod vsako kritiko, da so morali s topovi streljati za njimi, drugače bi bilo vse šlo "back, nazaj, zurueck."

Slovenec je pisal iz Mas-saue in opisuje transport iz Napolja. Tisti, katerim ni bilo treba iti, so hudo kričali, ampak moštvo je bilo klaverno, in celo oficirji so bili potrti.

Ko so imeli Jugoslovani zasedeno Koroško, je bilo onkraj demarkacijske črte tam proti Beljaku precej Italijanov. Vsaj med ljudmi je bil vtis, da bi par "Srbov" pogladilo vso laško vojaščino daleč dol v Italijo, ako bi na kak način prišlo do takega nastopa. Diplomacija je tedaj imela besedo, orožje ni govorilo. Tudi v Abesiniji bo imela veliko besedo ista diplomacija, in ta utegne rešiti marsikako — junaštvo, ako pride do spopada.

Dva brata

Čisto podobna sta si ta brata, pa ni med njima nobena bratovske ljubezni, narobe, kakor pes in mačka se sovražita. To sta ruski komunisti in nemški narodni socializem. List "The Times" v Londonu piše: "Režima v Rusiji in Nemčiji sta si notranje slična. Oba imata enega vodjo, eno mnenje in eno svojevoljno postavo." Ti naš vodja, nam daje vsakdanji kruh," pravi Goebbels, "vse ima svoj izvor v Stalinu," pravi Molotov. V obeh državah je ovrhana politična svoboda, majšine so brez pravic, večina pa se nahaja v železnem oklepu ustave." Tako londonski list.

Res je vsaj začasno zatrl narodni socializem nemški komunistem, in bi tudi ruski komunisti zatrl kak naroden socializem, ako bi bil na Ruskem mogoč, ampak za stalno ne bo drug drugega odstranil, ker point pri obeh ni v kakih slučajnih smernicah podrejenega značaja, temveč v svetovnem naziranju; to naziranje pa je pri obeh enako, namogo in golo brezboštvo; brezboštvo pa ne bo pobilo brezboštvo, kakor sem že zapisal. Notranje sta si drug drugemu popolnoma enaka.

Kaj še povejo?

Objavili so v Avstriji rezultat ljudskega štetja. Nekaj sem o tem "štetju" že zapisal. Znali so in še znajo. Vidim v moji rojstni vasi, v Bačah: 216 Nemcev, 98 Slovencev. Dvomim, da bi bil v Bačah kak Nemec po narodnosti, ako se morda zdaj ni nastanil, ali je kak državni uslužbenec. Pa recimo, da bi jih bilo 16. Še ostane 200 "Nemcev." Nekaj teh bo treba zapisati na račun, da ne vejo ne na levo, ne na desno, pa so jih pridejali — Nemcem. Recimo, da je takih do 50. Še je 150 "Nemcev." O teh pa vem, da so dobro vedeli, kako so se izjavili. Ali so res tako daleč prišli, da se imajo za

Kakovost Točnost

Postenost

A. F. WARHANIK

— LEKARNA —

Posljuje preko 32 let.

2159 West Cermak Rd.

ogel Leavitt Street

CHICAGO, ILL.

23 LET IZKUŠNJE

Pregleduje oči in predpisuje očala.

DR. JOHN J. SMETANA

OPTOMETRIST

1601 So. Ashland Avenue

Tel. Canal 0523

Uradne ure vsak dan od 9. zjutraj

do 8.30 zvečer.

Zbirka povestnih knjig

TA ZBIRKA TVORI ZELO ZANIMIVE
POVESTI.

ČAROVNICA S STAREGA GRADA, povest iz srednjega veka	40c
CIGANOVA OSVETA, povest	35c
DEVICA ORLEANSKA, slika iz preteklih časov	35c
ELIZABETA, hči sibirskega jetnika	35c
FRAN BARON TRENN, vodja hrvatskih pandurov	35c
FRA DIAVOLO, povest iz roparskega življenja	40c
HEDVIKA, banditova nevesta	35c
KRVNA OSVETA, povest	25c
MATERINA ŽRTEV, pripovedka iz Dalmacije	75c
MRTVI GOSTAČ, povest	35c
MUSOLINO, ropar iz Kalabrije	35c
POZIGALEC, zanimiva povest	35c
RINALDO RINALDINI, zanimiva roparska povest	45c
STRIC TOMOVA KOČA, povest iz suženjskega življenja	65c
TURKI PRED DUNAJEM, zgodovinska povest	45c
VELIKI VSEVEDEŽ, zbirka zanimivih in kratkočasnih spretosti	60c
ZADNJI DNEVI NESREČNEGA KRALJA, zgodovinska novela	65c
ZLATARJEVO ZLATO, zgodovinska povest	85c
ZMAJ IZ BOSNE, povest iz bosanske zgodovine	75c

Naročila je poslati na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Road,

Chicago, Illinois

Nemce? So morali. Kaj jih je odločevalo tudi zdaj za izjavo, da so Nemci. Številke bo nekaj takih med njimi, ki toraj povejo, da se suče vse niti govoriti ne bodo znali nemški? Narodnost jih ni mogla gnati za tako izjavo. Kaj potem? Precej dobro jih poznam še iz prejšnje dobe. Že prej ni bilo odločilno za nemško orientacijo kako nemštvo, saj dobro vejo, da niso nikaki Nemci, ampak na nemško stran jih je vlekl njih versko razpoloženje, oziroma pomankanje verskega čuta, kakršni bi pač moral biti, ako se govori o veri. In ravno to

Katoliški Slovenci, oglašajte voje prireditve v "Amerikanskem Slovincu"!

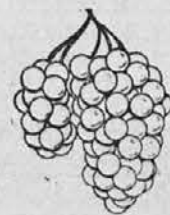
DR. H. M. LANCASTER
DENTIST

2159 West Cermak Rd.

(ogel Leavitt St.)

Tel. Canal 3817

CHICAGO

POZOR
naročevalci in kupovalci
GROZDJA!

Slovenecem v Chicagi naznanjam, da tudi letos sprejemam naročila za grozdje. Vsi oni, ki nameravajo nabaviti grozdje mi naj blagovolijo sporočiti, kakšnega in koliko ga želijo.

Se priporočam!

JOHN ŽELEZNIKAR

2045 West 23rd Street,

Chicago, Illinois

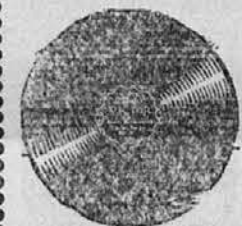
Tel. Canal 4584

VELIKA RAZPRODAJA

slovenskih gramofonskih plošč

3 plošče za 99c

RAZPRODAJA TRAJA DO 1. NOVEMBRA 1935,
ALI DOKLER ZALOGA NE POIDE.

Zdaj je čas, da si preskrbite za mal denar lepo domače slovensko petje, lepe slovenske valčke, koračnice, poskočnice, itd. rekordirane na Columbia in Victor ploščah. Take prilike najbrže več ne bo. V vašem interesu je, da si nabavite tekom te razprodaje čim več teh plošč morete.

Na razprodaji so samo tu v tem seznamu navedene plošče in ne druge.

Za slučaj, da zaloga, katere tu navedene plošče poide in bi jo vam v takem slučaju ne mogli dati, navedite vedno v takem slučaju številko katere druge plošče, ki bi jo radi na mesto prvih, če bi nam slučajno poisle.

Z naročilom je poslati potreben znesek v Money Order, ali gotovini. Po C.O.D. (po poštne povzetju) teh plošč ne pošiljamo radi previsokih poštinskih stroškov za C.O.D. V slučaju, da kdo želi, da se mu plošče pošlje po C.O.D. mu radi ugodimo, toda poštne stroške za C.O.D. damo h kupni ceni in jih mora naročnik plačati sam. Navadno poštino pa plačamo mi.

Plošče, ki so na razprodaji so:

Columbia plošče:

- 25010—RADUJ SE ČLOVEK MOJ, SVETI VEČER, poje duet Perdan & Perdan.
- 25057—SLOVENE SEM, PERICE, poje moški kvartet Jadran.
- 25084—NOČNI ČUVAJ, PEVEC NA NOTE, pojejo člani kvarteta Jadran.
- 25091—VSI VERNI KRISTJANI, OJ PASTIRČKI BOŽI LJUBLJENCI, poje Anton Šubelj.
- 25116—DOBRO SREČO ZA KRAVO RDEČO, ŽIVELA JE ENA DEKLICA, Adria, spremlja Dajčman.
- 25130—VELIKONOČNA, 1. in 2. del, moški in ženski glasovi.
- 25131—LOVSKA, KDOR HOČE FURMAN BIT, ženski duet.
- 25138—VESELA URŠKA, valček, RIBENČAN URBAN, polka, igra Hojer Trio.
- 25139—KADAR BOŠ TI VANDRAT ŠEL, duet, USPAVANKA, duet, pojeta gđici Louše in Udovič.
- 25151—MAMICA MOJA, KESANJE, poje g. Anton Šubelj.
- 25165—PRI OKNU JE DEVA SLONELA, SPOMINEK, duet, pojeta Belle in Plut.
- 25166—MICKA, valček, V TIVOLI, valček, igra znameniti Lorandov orkestra.
- 25168—OJ DEKLICA POVEJ MI TO..., KO NA PLANINE, pojeta Bele in Plut.

Victor plošče:

- 23005—ZA VELIKONOČNO NEDELJO, 1. in 2. del, korni pevci Adria.
- 23008—PO DVOJNIM ORLOM, krasna koračnica za ples, DUNAJ OSTANE DUNAJ, citre in Trio.
- 23010—DVA GORENJSKA SLAVČKA, SPOMIN NA BLED, ženski duet s sprem. klavirja.
- 23012—TO JE NEMOGOČE, dvokoračen ples, TAJNA LJUBEZEN, valček, igra orkester.
- 23018—KRASNA MARIČKA, šotič, V DIVNI DOLINI, znameniti Landlerjev orkester.
- 23025—PO JEZERU BLIZ TRIGLAVA, OH, OH URA ŽE BIJE, poje Mirko Jelačin.
- 23026—POBIČ SEM STAR ŠE LE 18 LET, JURIJ BENKO, VZEMI LENKO, poje Jurij Jelačin.
- 23027—PA KAJ TO MORE BIT..., MENE PA GLAVCA BOLI, poje Mirko Jelačin.
- 23028—VSI SO PRIHAJALI, MLINAR, poje Mirko Jelačin.
- 80332—AMERIKANEC NA OBISKU, 1. del, AMERIKANEC SE POSLAVLJA, 2. del, pevci Adria s sprem. harmonike.
- 80333—V KRČMI, 1. in 2. del s petjem, pevci Adria s harmoniko.
- 81204—CARLOTTA, šotič, NA BREGU, valček, igra znameniti češki kvartet.
- 81454—OB TRGATVI, 1. in 2. del, pevci Adria.
- 81455—KRANJSKA KORAČNICA, HOLZHACKER, koračnica, igra znameniti Olbrigs trio na citre

Manj, kakor tri plošče se ne razpošilja.

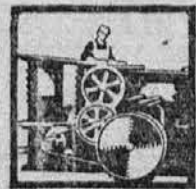
Naročila je poslati na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road,

Chicago, Illinois

Napačna je misel-

če misli trgovec, ali društveni uradniki, da so izdatki za tiskovine nepotrebni izdatki.

Lepa tiskovina napravi vedno najlepši vtis na vsakogar. Lepa tiskovina z vašim imenom je najzgovornejša reklama za vas!

Naročite tiskovine od:

Tiskarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road

Chicago, Illinois